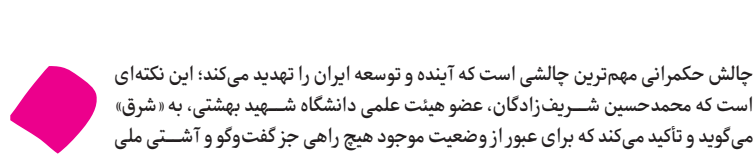

بازخوانی و ارزیابی شیوه‌های حکمرانی در گفت‌وگو با محمدحسین شریف‌زادگان، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی

چالش‌های فردا چیست؟

چالش حکمرانی مهم‌ترین چالشی است که آینده و توسعه ایران را تهدید می‌کند؛ این نکته‌ای است که محمدحسین شریف‌زادگان، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی، به «شرق» می‌گوید و تأکید می‌کند که برای عبور از وضعیت موجود هیچ راهی جز گفت‌وگو و آشنستی ملی نمانده است. شریف‌زادگان معتقد است ایران یک جامعه منکثر با تنوع قومی، فرهنگی و اجتماعی گسترده است و همین موضوع سبب شده که مهم‌ترین خطر برای آینده ایران تنازع باشد. به گفته او همین منطق سبب می‌شود تنها راه توسعه ایران را گفت‌وگو و اصلاحات ساختارهای حکمرانی بدانیم.

- آقای شریف‌زادگان مهم‌ترین چالش‌های توسعه ایران از نظر شما چیست؟**

از نظر من ایران در راه توسعه با پنج چالش مهم دست‌وپنجه نرم می‌کند که این پنج چالش عبارت‌اند از چالش فرهنگی و اجتماعی، چالش‌های اقتصادی، چالش حکمرانی، چالش محیط زیست و چالش سیاست خارجی که مجموعه این چالش‌ها موجب شکل‌گرفتن اعتراضات اخیر شده است.

ببینید درحال‌حاضر نسل جدید خواهان حداقلی از دموکراسی، حداقلی از حقوق بشر، حداقلی از رشد اقتصادی و رفاه اجتماعی، آزادی‌های اجتماعی و زندگی و زیست با جهان امروز را طلب می‌کنند و چون این اعتراض‌ها ننوانسته در قالب گفت‌وگو، مجالی برای طرح‌شدن پیدا کند، به خیابان‌ها کشیده شده است. بیش از انقلاب معترضان بیشتر یک آزادی منفی را طلب می‌کردند که خارج‌شدن از یوغ استبداد بود؛ ولی جوانان امروز برای سیاست‌زدنگی و «آزادی مثبت» تلاش می‌کنند. آزادی مثبت یعنی آزادی مثبت دموکراتیک و دموکراسی و حقوق بشر و انتخاب آزاد انسانی و زندگی در محیط جهانی؛ یعنی درواقع جهان‌زیست معترضان ما و جوانان ما یک جهان‌زیست متمایزی است که درواقع این‌طور نیست که الان ظهور پیدا کرده باشد. این به‌تدریج شکل گرفته است و شاید اگر اینها پاسخ داده می‌شد، خودش را به شکل اعتراض نشان نمی‌داد. درواقع آنجایی که معترضان می‌توانستند خودش‌ان را نشان دهند، یک جامعه مدنی فعال بود. ما جامعه مدنی‌مان را تخریب کردیم، صداهايش را خاموش کردیم و اجازه ندادیم صداهای مردم از درون نهاد‌های مردم‌نهاد، انجمن‌ها، NGOها و سندیکاهای واقعی شنیده شود. زمانی که ما نهاد‌های مدنی را تخریب و تضعیف می‌کنیم و به کنشگران مرزی اجازه مرزی نمی‌دهیم که فعالیت کنند، درواقع زمینه‌ها را برای این اعتراضات فراهم می‌کنیم.

- شما می‌گویید نهاد‌های مدنی تخریب شده‌اند و از آن سمت دولت تمایلی به شنیدن اعتراضات خیابانی هم ندارد؛ اصلا در این فضا چگونه می‌توان نواقص اداره کشور و موانع توسعه کشور را مطرح کرد؟**

نکته همین‌جاست که اگر فضای گفت‌وگو شکل نگیرد، آینده خوبی در انتظار ایران نخواهد بود. در واقع باید گفت از بین چالش‌های مطرح‌شده، چالش حکمرانی از همه اینها مهم‌تر است. درحال‌حاضر شیوه اداره کشور، اداره اجتماع و اداره بخش‌های فرهنگی اجتماعی مان به نحوی نیست که رضایت مردم را در بر بگیرد و شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و… وضعیت مساعدی را نشان نمی‌دهد. به‌عنوان مثال در بخش اقتصاد چندین سال است که ما تورم ۴۰ درصد داریم و این برای یک کشور می‌تواند خانمان برانداز باشد و کاملا اقتصاد را از کارکرد بیندازد.

تورم دلایل خیلی زیادی دارد و مهم‌ترین دلیل آن هم این است که در جامعه تولید و درواقع ثروت‌اندوزی انجام نمی‌شود. از سمت دیگر به‌خاطر حل مسائل کشور، دولت‌ها و بانک‌های مرکزی مجبور می‌شوند بیشتر عرضه پول را اضافه کنند که خود عرضه پول می‌تواند ایجاد تورم کند. ما تورم‌های انتظاری داریم که شرایط اقتصادی

و اجتماعی و ساختارهای اقتصاد به مسئله عرضه پول کمک می‌کند و در مجموع، هم عرضه پول و هم تکانه‌های زیادی که ما در پایه پولی داریم که به نظرات پولی و بانکی کشور برمی‌گردد، به‌اضافه مسائل انتظاری‌ای که در کشور وجود دارد که عمدتا ناشی از ساختارهای اقتصادی کشورمان است، تورم را ایجاد می‌کند. درواقع تورم همه محاسبات اقتصادی را به هم می‌زند. خب اینها همه ناشی از این است که ما در کشور نتوانستیم یک حکمرانی درست را در زمینه اقتصادی به انجام برسانیم.

- مسائل اقتصادی چقدر در بروز نارضایتی‌های اجتماعی نقش داشته است؟**

نقش بسیار زیادی داشته است و یکی از ریشه‌های مهم انقلاب ۵۷ نارضایتی مردم از وضعیت اقتصادی بود. ببینید، در ایران سال ۵۷ با وجود اینکه ما رشد اقتصادی بالای ۱۰ درصد داشتیم ولی در همان سال طبق گزارش بانک جهانی فقر خانوارهای ایرانی ۴۰ درصد بود. خب! اقداماتی که بعد از انقلاب شد، جهاد سازندگی و کارهایی که انجام گرفت، در آخر دولت سازندگی به ۱۹.۸ درصد رسید. با اقداماتی که در دوره اصلاحات در دولت آقای خاتمی انجام شد، درواقع فقط مطلق به ۱۰ و ۱۰.۵ درصد رسید؛ اما اشکالاتی در دولت آقای احمدی‌نژاد ایجاد شده که درواقع آن دولت یک کج‌راه‌های را شروع کرد که نتوانست تعاملات اقتصادی را به درستی به انجام برساند؛ به‌خصوص در تعاملات بین‌المللی گرفتاری‌های اساسی ایجاد کرد و در کارهایی دخالت کرد که اصلا مرتبط با منافع ما نبود.

این موضوع مقداری در دولت آقای روحانی ترمیم شد، ولی دوباره به خاطر تحریم‌ها و گرفتاری‌هایی که ایجاد شد، الان شاید دوباره حدود ۴۰ درصد مردم ایران گرفتار فقر باشند. این فقر و نابرابری درواقع یک پرکنش زهری است که جامعه را آن قدر مسوم می‌کند که شرایط را برای رشد و توسعه اقتصادی مسدود می‌کند و هیچ کشوری نمی‌تواند در نبود عدالت‌اجتماعی و نابرابری، رشد و توسعه خودش را پیش ببرد.

- برای رفع نابرابری چه باید کرد؟**

راه حل آن خیلی در ایران مطالعه شده است؛ اما به طور قطع و یقین راه‌حل آن این نیست که ما فقط برویم و دارایی‌هایی را که در ایران داریم، توزیع عادلانه کنیم. اینکه راه‌حل درستی نیست. راه‌حل آن این است که ما در مرحله اول باید تولید ثروت کنیم که ثروت‌های بیشتر بتواند عادلانه بر اساس مزیت‌های نسبی و توانمندی که انسان‌ها دارند، نصیب گروه‌های اجتماعی شود. بنابراین ما سیاستی داریم که رشد اقتصادی همراه با عدالت اجتماعی را بیشتر برای ایران می‌سنجید؛ یعنی اینها همیای هم؛ یعنی هم تولید ثروت و هم عدالت اجتماعی باید با هم باشند؛ درواقع ما هم سیاست‌های رشد اقتصادی را داشته باشیم و هم سیاست‌های اجتماعی را که می‌تواند تعدیل‌کننده و حتی مقوم رشد اقتصادی هم باشد. این سیاست رشد همراه با عدالت اجتماعی است که اغلب کشورهای جهان هم این کار را کردند. مثلا کشور ژاپن، کشور مالزی و خیلی از کشورهای اروپایی هم این سیاست را پیش می‌برند؛ بنابراین راهکار‌ها

محمدحسین شریف‌زادگان

معلوم است. قاعدتا ما باید اقتصادی داشته باشیم که غیردولتی باشد. دولت‌مان دولت مداخله‌گر و حامی‌پرور نباشد. ما دولت رانتیر هستیم. باید کاری کنیم که از آن خصوصیات منفی دولت رانتیر فاصله بگیریم. ما باید تمرکززدایی از دولت مرکزی را تا مسرز دولت‌های محلی پیش ببریم. البته دولت‌های فدرال و محلی در قانون اساسی مشروطه و قانون اساسی جمهوری اسلامی ممنوع شده که یک دلایل تاریخی اقتناع‌کننده دارد؛ اما ما می‌توانیم نهاد‌های مستقل منطقه‌ای را درست کنیم که ضامن توسعه منطقه‌ای است.

- فساد و منافع ذی‌نفعان تا چه اندازه مانع از اصلاح وضع موجود است؟**

یکی از دلایلی که فساد در ایران ایجاد می‌شود، به خاطر حکمرانی غلط اقتصادی و نداشتن تولید ثروت در کشور است. دومین مسئله، مسئله شفافیت و مسئله دموکراتیک بودن و نبود پاسخ‌گویی است و نکته دیگر اینکه تلقی مردم از فساد هم بسیار مهم است.

درحال‌حاضر تلقی مردم این است که نظامات اقتصادی ایران آلوده به فساد هستند و حتی اگر فساد ساختاری هم وجود نداشته باشد، ولی در ادراک و در ذهن مردم فساد ساختاری وجود دارد. خب این خیلی پراهمیت است. این دو دلیل اصلی دارد: ۱) کج‌کارکردی اقتصاد و ۲) کج‌کارکردی نظام دموکراتیک ایران است که درواقع شفافیت و پاسخ‌گویی لازم را برای این قضیه ندارد. این در حالی است که پاسخ‌گویی و شفافیت موجب نظم اجتماعی می‌شود و نظم اجتماعی زمینه‌ای برای الزامات توسعه و رشد و توسعه اقتصادی کشور است.

ببینید، ایرانی‌ها بیش از ۱۲۰ سال است که می‌خواهند حکامیت قانون (حاکمیت قانون به سبک خود ایرانی‌ها) داشته باشند. ایرانی‌ها خیلی هوشمند بودند. ما سه ارزش را در ایران داریم؛ الف) ارزش‌های باستانی ایران، ب) ارزش‌های اسلامی و ج) ارزش‌های جامعه مدرن. ایرانی‌ها آن قدر هوشمند بودند که هر سه این عناصر را با هم جمع کردند و یک فرهنگ ایرانی پیشرو درست کردند که هم خلاق است و هم سازنده و درواقع یک مدرنیته ایرانی را از این سه عنصر ایجاد کردند که هیچ‌کدام از این سه عنصری که عرض کردم، از این قضیه جداشدنی نیست. ما عناصری از ارزش‌های باستانی را آوردیم، با ارزش‌های اسلامی و ارزش‌های جامعه مدرن سازگار کردیم. آن چیزی هم که به‌عنوان فرهنگ ایرانی عرضه کردیم، یک فرهنگ خاص ایرانی و مدرنیته ایرانی است که از هر سه عنصر ترکیب پیدا کرده و سازگار است برای شرایطی که ما می‌توانیم طی آن شرایط رشد و توسعه را داشته باشیم.

- شما در صحبت‌هایتان به چالش سیاست خارجی اشاره کردید. در سال‌های گذشته تحریم یکی از مهم‌ترین موانع توسعه کشور بوده است. برای مواجهه درست با چالش سیاست خارجی چه باید کرد؟**

مسئله سیاست خارجی یک چالش بسیار مهم در راه توسعه ایران است. ما نمی‌توانیم با دنیا قهر باشیم. این یک اصل است که هرگز نمی‌شود با دنیا قهر کرد. درحال‌حاضر هیچ کشوری در جهان امروز نمی‌تواند توسعه پیدا کند و حداقل‌های توسعه را به دست آورد، مگر اینکه از حداقل ظرفیت‌های اقتصادی بین‌الملل استفاده کند. حتما باید بتواند استفاده کند و اگر استفاده نکند، اصلا حداقل توسعه‌اش به خطر می‌افتد. سیاست خارجی ما باید بین غرب و شرق ایجاد موازنه کند. درحال‌حاضر یکی از عارضه‌های مهم ما این است که دچار ناکارآمدی ژئوپلیتیکی شدیم. می‌دانید که ایران کشوری است که همواره دروازه شرق و غرب بوده است. ما همواره این خاصیت را داشته‌ایم. الان ژئوپلیتیک خاصی که در ایران داریم، ژئواکونومیک که داریم که درواقع از همان ژئوپلیتیک خاص ایران حاصل شده، این مزیت به خطر افتاده است و ما امکان استفاده از این مزیت را نداریم.

ایران کشوری است که به هر صورت دارای پتانسیل‌های خیلی بزرگی است. مهم‌ترین مزیت‌های نسبی ایران که شاید سه مزیت نسبی مهم باشد که یکی از اینها نفت و گاز است و ما به هر صورت چهارمین مخزن نفت جهان هستیم و شاید اولین مخزن گاز جهان هستیم. وزیر نفت چند وقت پیش گفت که ما چندصد میلیارد دلار باید در نفت سرمایه‌گذاری کنیم که بتوانیم یک شرایط مطلوب را داشته باشیم و تحقق این واقعیت مستلزم این است که بتوانیم با جهان تعامل داشته باشیم و بتوانیم از این مزیت نسبی خودمان استفاده کنیم. شما می‌دانید که مثلا در مخزن مشترک گاز با قطر شاهد هستیم که آنها تا حالا بیش از هزار و ۵۰۰ میلیارد دلار از این مخزن برداشت کردند و ما کمتر از ۴۰۰ میلیارد دلار! و خب این برای ما افت خیلی بزرگی است. مزیت نسبی دیگر نیروی انسانی و سرمایه انسانی قوی است که ما در ایران داریم. ایرانی‌ها افرادی هوشمند و تحصیل‌کرده هستند. اینها می‌توانند به کار توسعه ایران

بایاند و سومین مزیت نسبی ما مناطق قابل توسعه ماست. من درباره یکی از آنها که خودم در آنجا کار کردم و برنامه‌ریزی آنجا را خودم به انجام رساندم، می‌گویم؛ منطقه مُکران. ما منطقه‌ای در ایران داریم از بندر گواتر خودمان تا چابهار و از چابهار به بندر جاسک و شهرستان سیریک. خب این منطقه که به دهانه تنگه هرمز می‌خورد، منطقه بسیار وسیعی است که ما هرگز از آن استفاده نکرده‌ایم! و جالب است در گذشته‌ها هم استفاده نمی‌کردیم. در تمام برنامه‌هایی که در ایران بوده، توجهی به این نشده است. این در حالی است که این منطقه جغرافیایی در صورت‌بندی برنامه‌ریزی مؤثر و کارآمد می‌تواند مانند یک فرصت محیطی برای ورود کشورهای محصور در خشکی آسیای مرکزی به روند تجارت جهانی، گسترش روابط کشورهای منطقه قفقاز یا جهان شود و البته به عنوان یک گذرگاه مناسب ارزان‌قیمت و ایمن برای تعامل کشورهای هند و روسیه به کار گرفته می‌شود. سواحل مکران برای آنکه به یک گذرگاه ایمن و پایدار برای ورود به آسیای مرکزی و قافله تبدیل شود، بیش از هر چیزی نیازمند ثبات در منطقه ژئوپلیتیک خلیج فارس و دریای عمان است.

این منطقه ژئوپلیتیک خلیج فارس و دریای عمان کاملا نشان می‌دهد که می‌تواند در توسعه ایران و توسعه سرزمین ایران نقش خیلی زیادی بازی کند.

- ما در گذشته نتوانستیم آنچنان به توسعه دست پیدا کنیم. این در حالی است که کشورهای نظیر سنگاپور یا کره‌جنوبی در همین مدت توانستند به توسعه برسند. چرا سرعت توسعه در ایران آن قدر کند بوده است؟**

این یک بحث خیلی مفصل است. آقای عجم‌وغلو در دانشگاه MIT پژوهش جالبی انجام داده و تمام کشورها را بررسی کرده که چرا بعضی کشورها به رده‌های بالای توسعه رسیدند و بعضی کشورها عقب‌گرد داشتند؟ آخرش به این نتیجه رسیدند که یک سری نهادهای مناسب توسعه اقتصادی برای توسعه کشورها لازم است که نهادهایی که مربوط به حکمرانی است، نهادهای فرهنگ اجتماعی است، نهادهای رسمی و نهادهای غیررسمی است و اینها هستند که چرخ توسعه را به پیش می‌برند. جالب است که تأکید می‌کند مدل توسعه هر کشوری که ما کشور دیگر فرق می‌کند نمی‌شود فرمولی واحد برایشان تعیین کرده؛ ولی راه رشد و توسعه اقتصادی کشور یک راه شناخته‌شده است. ما الان در ایران دچار یک آفت بزرگ شدیم و آفت بزرگ‌مان این است که از مسیر توسعه اقتصادی و اجتماعی خارج شدیم و رقتیم به یک ساخت سیاسی! همه مسائل توسعه‌مان بیشتر رنگ و بوی سیاسی پیدا کرده است. اگر بخوایم خیلی محتاطانه برخورد کنیم، الان منسکلت توسعه اقتصادی ایران، مسائل نهادی و اقتصاد سیاسی است. این مسئله باید در ایران حل شود.

- راهکار عبور از این بحران‌هایی که گفتید چیست؟**

ما باید کاری کنیم که تعارضات را حل کنیم و نگاهمان به آینده ایران باشد. ما باید برای توسعه سرزمین ایران تلاش کنیم و همه تعارضاتی که در مقابلمان هست، به نحوی حل کنیم. ما باید کاری کنیم که بین دولت و مردم و قدرت مردم تعادلی ایجاد شود. به همین دلیل است که من اینها هستم که یک نظم اجتماعی در ایران ایجاد کنیم. برای اینکه نظم اجتماعی ایجاد کنیم، باید قدرت مردم و قدرت دولت نامتعادل نشود و راهکار این موضوع این است که نهادهای مدنی بسیار تقویت شود و مردم قدرشان (قدرت مثبت آنها، قدرتی که در یک جامعه مدنی سالم می‌تواند پیش برود) تقویت شود که بعد در آن شرایط است که می‌تواند ائتلافاتی بین دولت و مردم صورت بگیرد و قدرت دولت و قدرت مردم بتوانند در مسیر توسعه ایران هماهنگ شوند.

در حقیقت درحال‌حاضر مهم‌ترین مسئله ما «اصلاحات» است. ما مفهومی به نام compromising داریم. مفهوم compromising بیشتر مصالحه است نه عقب‌نشینی و اینکه ارزش‌های عرفی‌مان را تخریب کنیم. این در ایران بد جا افتاده و تصور این است که اگر حکومت اصلاحات را انجام دهد، به معنی تخریب ارزش‌های عرفی است و حتی ممکن است عقب‌نشینی و شکست تلقی بشود؛ درحالی‌که اصلا این‌طور نیست. این خاصیت یک دولت بویا و مدفن است که بتواند خودش را با تقاضاهای جدیدی که در ایران شکل پیدا کرده وقف دهد. در این بین نکته مهم هم این است که درواقع زمین بازی سیاست را لطوری مدیریت کنیم که مردم و نهاد‌های مدنی در آن وجود داشته باشند و قدرت مردم باید در زمین بازی سیاست مشاهده شود که بتواند آن‌قدر قدرتمند باشد که حکومت و دولت در آن بازی سیاست بتوانند به تعادل برسند و این‌طور نباشد که قدرت حکومت آن‌قدر باشد و جامعه مدنی آن‌قدر سرکوب و ازکارافتاده شود که مردم نتوانند کاری کنند.

- اصلاحات باید از کجا آغاز شود؟**

ما اول باید در حکمرانی خودمان اصلاحات را شروع کنیم. مسئولان اجرایی نباید از اصلاحات در حکمرانی خودشان که اصلا لازمه زندگی و زیست امروز جهان است، واهم‌های داشته باشند. اینها درواقع می‌توانند هم کشور ما را هم تقویت کند و هم جامعه را. باید حتما با جهان یک راه اشتی را پیش بگیریم البته با حفظ ارزش‌ها. هر کشوری ارزش خودش را دارد. حل مسائل فرهنگی و اجتماعی خودمان را باید به نحوی انجام دهیم که رابطه دولت و ملت را تبدیل به اعتماد کنیم. این یک امر نسبی هم هست. بدون آن هرگز هیچ توسعه‌ای در هیچ سرزمینی انجام نمی‌شود؛ یعنی هیچ توسعه‌ای بدون رضایت مردم انجام نمی‌پذیرد. هیچ توسعه‌ای بدون اعتماد انجام نمی‌پذیرد. اکسیر توسعه این است که ما اجماع عمومی در امر توسعه داشته باشیم. خب این شرایطی که الان داریم شرایط مناسبی برای توسعه نیست. ما باید فهم کنیم که درواقع اگر بخواهیم ایران بماند و اگر بخواهیم جامعه ایران تقویت شود، باید کاری کنیم رضایت مردم جلب شود.

ما باید در مسیر توسعه و حل مسائل اقتصادی قدم بگذاریم؛ یعنی بدون حل مسائل اقتصادی نمی‌توانیم رضایت مردم را جلب کنیم و در مسیر توسعه قدم بگذاریم و حل مسائل اقتصادی؛ راه ظرفیت‌های بین‌المللی محقق می‌شود و بدون حل چالش‌های سیاست خارجی ممکن نیست.

- خطر بزرگ توسعه در ایران چه می‌تواند باشد؟**

تنازع؛ چیزی که می‌تواند همه چیز را به خطر بیندازد جنگ و تنازع است و ما باید به‌شدت از آن اجتناب کنیم و مسائل‌مان را از طریق مدنی، از طریق گفت‌وگو و از طریق مصالحه حل کنیم و راهمان را به سمت جنگ و تنازع نبریم و مخاصمه‌هایی که خطرخیز است؛ درواقع درحال‌حاضر و با توجه به شرایط جامعه منکثر ایران، تنازع و جنگ، کارهایی است که در سرزمین ایران نباید اتفاق بیفتد.

واگذاری ۳۰۰۰ وانت و ون باری بهمن موتور به مددجویان کمیته امداد

قدیمی‌ترین و شناخته‌شده‌ترین محصولات بهمن موتور است که مورد استقبال گروه‌های مختلف شغلی قرار گرفته است. ون باری اینرود نیز تازه‌ترین محصول بهمن موتور است که می‌تواند در حمل‌ونقل باری شهری مؤثر باشد. بر اساس این گزارش، دو طرف توافق کردند که انواع خودرو را قبیل «وانت کارا اتکابین»، «وانت کارا دوکابین» و «ون اینرود» به مددجویان تحویل شود. قرار است طی یک سال خودروهای مذکور به پنج دک کمرخوردار معرفی شده از سوی کمیته امداد واگذار شود. طبق مفاد این تفاهم‌نامه قیمت مورد توافق طرفین درخصوص هر دستگاه از خودروهای مذکور با احتساب ۱،۵ درصد تخفیف از قیمت خودرو لحاظ می‌شود.

^[1] با همکاری و حمایت از کمیته امداد امام خمینی (ره) و گروه بهمن موتور، ۳۰۰۰ وانت و ون باری به مددجویان واگذار خواهد شد

^[2] با همکاری و حمایت از کمیته امداد امام خمینی (ره) و گروه بهمن موتور، ۳۰۰۰ وانت و ون باری به مددجویان واگذار خواهد شد

^[3] با همکاری و حمایت از کمیته امداد امام خمینی (ره) و گروه بهمن موتور، ۳۰۰۰ وانت و ون باری به مددجویان واگذار خواهد شد

^[4] با همکاری و حمایت از کمیته امداد امام خمینی (ره) و گروه بهمن موتور، ۳۰۰۰ وانت و ون باری به مددجویان واگذار خواهد شد

^[5] با همکاری و حمایت از کمیته امداد امام خمینی (ره) و گروه بهمن موتور، ۳۰۰۰ وانت و ون باری به مددجویان واگذار خواهد شد

^[6] با همکاری و حمایت از کمیته امداد امام خمینی (ره) و گروه بهمن موتور، ۳۰۰۰ وانت و ون باری به مددجویان واگذار خواهد شد

^[7] با همکاری و حمایت از کمیته امداد امام خمینی (ره) و گروه بهمن موتور، ۳۰۰۰ وانت و ون باری به مددجویان واگذار خواهد شد

^[8] با همکاری و حمایت از کمیته امداد امام خمینی (ره) و گروه بهمن موتور، ۳۰۰۰ وانت و ون باری به مددجویان واگذار خواهد شد

^[9] با همکاری و حمایت از کمیته امداد امام خمینی (ره) و گروه بهمن موتور، ۳۰۰۰ وانت و ون باری به مددجویان واگذار خواهد شد

^[10] با همکاری و حمایت از کمیته امداد امام خمینی (ره) و گروه بهمن موتور، ۳۰۰۰ وانت و ون باری به مددجویان واگذار خواهد شد

^[11] با همکاری و حمایت از کمیته امداد امام خمینی (ره) و گروه بهمن موتور، ۳۰۰۰ وانت و ون باری به مددجویان واگذار خواهد شد

^[12] با همکاری و حمایت از کمیته امداد امام خمینی (ره) و گروه بهمن موتور، ۳۰۰۰ وانت و ون باری به مددجویان واگذار خواهد شد